

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 34

24. srpna 2020

Cena: 8 Kč

Cesta k poznání, naději a vizi

Za krásného nedělního a slunečného počasí se dne 9. srpna L.P. 2020 konala pod patronací členů NO CČSH v Rakovníku „Letní slavnost ke stému výročí založení CČSH a NO CČSH v Rakovníku“. Akce byla uspořádána v nově zrekonstruovaném a zkolaudovaném areálu Husova sboru v Havlíčkově ulici v Rakovníku.

Cílem setkání bylo dostaveníčko a zastavení v časech minulých, přítomných, s vidinou časů budoucích. Po vzpomínkách na doby minulé, ať radostné či neradostné, tak byly účastníkům představeny nové náměty k zamyšlení a možnosti rozvoje v budoucnosti. NO v Rakovníku pro tyto účely připravila ve spolupráci s Akademií techniky 4.0 spousty dílčích aktivit, a to jak pro malé a velké, tak pro seniory, aby si alespoň na chvíli odpočinuli od běžných strastí a prožili v klidu a pohodě bezstarostný čas krás života a smysluplně strávili volné chvíle...

Pro tyto účely byla vyzvednuta z archivu cenná kronika NO a byly zajištěny tři velké projekce na velkoplošných obrazovkách s tematickými prezentacemi, připomínajícími podstatu víry a vzniku CČSH ve 20. letech minulého století. Součástí prezentace bylo mj. představení nově zrenovovaných prostor objektu včetně příslušenství, kdy rekonstrukční práce byly zahájeny cca před 12 měsíci. Dále byly nastíněny vize možností a propojení aktivit s dětmi

a mládeží v rámci různých forem podpory vzdělávání. Za zmínku stojí i představení projektu církevní ZŠ Mistra Jana Husa v Rakovníku /1. inovativní ZŠ v Rakovníku/.

Celá akce byla zahájena nedělní slavnostní bohoslužbou pod vedením pražského biskupa Davida Tonzara, vikářky Růženy Adamové, novopečeného faráře Jiřího Macouna a Hany Tonzarové, která doplnila průběh bohoslužby krásným zpěvem.

Vzhledem k velkému počtu účastníků a věřících z různých koutů Česka byl sál naplněn „k prasknutí“ (a pokud to takto půjde dál, bude se muset pořadatel – NO – zamyslet nad možností dalších dílčích stavebních úprav pro zvýšení kapacity prostor :-). Po krásném a po sobě bezchybně navazujícím souznění mezi knězi konajícími bohoslužbu a věřícími si všichni odnášeli nezapomenutelný zážitek pospolitosti a posílení víry v duchu ekumenických tradic i základů víry dle CČSH.

Po skončení bohoslužby byla zahájena kulturní část programu s živým pěveckým vystoupením zpěvačky

Foto: David Svoboda

Viktorie Zimmermannové s klavírním doprovodem Radky Dědičové, představením loutko hereckého spolku v Rakovníku „Za branou“ s pohádkou pro nejmenší a dnem otevřených dveří v Akademii techniky 4.0, umístěné v části zrekonstruovaných prostor. Zde se mohli zájemci seznámit s novými výukovými metodami a vybavením v oblasti 3D tisku, robotiky části VR a školních dílen za využití nejmodernějších komponentů a strojů a pomůcek od spol. TTS. Návštěvníkům byl představen i nový výukový 3D software pro podporu vzdělávání na školách. Ve venkovní

části párty stanu si děti mohly vyzkoušet kreativní dovednosti při stavění cihliček z pálené hlíny a malty a následně i kompletně panáčků Valeáčků vytištěných na 3D tiskárně. Součástí akce byly stánky s prodejem medu, ukázkou včelího úlu a byl zajištěn i prodej triček a hrnků s novými symboly ke stoletému výročí s karikaturní kresbou. Třešničkou na dortu bylo zajištění občerstvení pro návštěvníky formou grilu a lahodného moku. A to vše za vydatné pomoci sluníčka, které svou činností podtrhlo celý průběh vydatné akce v náručí Husova sboru.

Závěrem bychom chtěli vyjádřit poděkování Pražské diecézi a všem jejím členům, vikariátu Beroun a dalším lidem, kteří projekt revitalizace areálu Husova sboru po strastiplných a bezradných letech podpořili. Je to cesta a myslíme, že správná. Snad tyto řádky vlijí další chuť do práce dalších náboženských obcí, tak, abychom se třeba za 100 let za sebou mohli ohlédnout a potěšit se z dobrého pocitu slušně vykonané práce s odkazem na víru, která stála na počátku naší církve a posiluje také nás. Hezký čas

Miroslav Vrána

Jak napravovat svět - nová kniha o Izraeli a Izraelcích

V srpnu t. r. probíhá na platformě www.hithit.cz kampaň na vydání nové knihy hebraistky a kulturoložky Terezie Dubinové „*Jak napravovat svět: Rozhovory s inspirativními Izraelci*“. Koupí knihy předem zájemci umožní její vydání v nakladatelství Zlatý květ. Pokud se vše povede, v říjnu by kniha, která přináší na čtyřicet rozhovorů s Izraelci z oblasti občanského aktivismu, umění, terapie a spirituality, mohla být na světě. Předmluvu ke knize napsal známý novinář, zpravodaj ČT na Blízkém východě a autor knihy „*Za oponou války: Zpravodajem nejen na Blízkém východě*“ Jakub Szantó.

Židovská mystika kabala říká, že člověk spolupracuje s Bohem na nápravě našeho zraněného, poškozeného světa. Tato myšlenka „tikun olam“ – náprava světa, je motorem židovského aktivního přístupu ke společnosti a občanství. Mnozí Izraelci nečekají, až za ně stát něco udělá: snaží se ihned o nápravu, z místa, kde jsou, svými silami, ve spolupráci s druhými a v pružné přizpůsobivosti podmínkám. Nezdržují se výmluvami, proč něco nejde – hledají cesty, aby to šlo: Mladá průkopnice (a matka tří dětí) řídící netradiční kibuc, bývalý newyorský hipík tvořící unikátní hudební školu, „bojovnice s perem v ruce“ (a matka pěti dětí), která píše o tabuizovaných rodinných poměrech ultraortodoxních rodin a diskrimi-

naci ultraortodoxních žen, bývalý voják, který zpívá a mluví o válečných traumatech, aktivista vyrábějící šperky ze šrapnelů raket – to jsou lidé, kteří přestože, anebo právě proto, že tvoří v extrémně obtížných podmínkách, inspirují svým zápallem. Oslovení byli lidé ze čtyř oblastí: občanské aktivity, umění, terapeutické a spirituální práce.

Autorka bude ráda, když se kniha stane inspirací i posilou pro českou občanskou společnost.

Co je náš cíl? Rády bychom vám nabídli inspiraci skrze příběhy lidí ze země, která je v něčem Česku podobná a v něčem hodně jiná. Upíná se k ní pozornost celého Pokračování na str. 3

Anketa

Milí čtenáři, odpovědi respondentů z naší církve na anketní otázky týkající se osobnosti patriarchy i vize dalšího směřování církve najdete také v tomto ČZ: Na začátek září pak připravujeme rozhovor s kandidáty na funkci patriarchy, kteří kandidaturu přijali, s bratry Lukášem Bujnou a Tomášem Buttou.

- 1) *Koho byste rádi viděli ve funkci příštího patriarchy, jaké je dle vás zásadní kritérium pro vykonávání této služby?*
- 2) *Do jaké míry ovlivňuje a jak by měla ovlivňovat osobnost patriarchy podobu církve své doby?*
- 3) *Mottem letošního výročí církve se stal výrok 100 let služby Bohu, sto let pomoci člověku. Daří se církvi svým reálným životem dostát tomuto heslu? Co a jak má konat, aby heslo v budoucnu naplňovala?*

1) Patriarcha je nejvyšším představitelem církve. Jeho funkce je velmi závažná a vyžaduje plné nasazení. Postavení a úkol bratra patriarchy je především hlásat poslání církve na veřejnosti. Opírá se o podporu a doporučení sboru biskupů a členů Ústřední rady. Představuje a zastupuje církev na veřejnosti. Mým nevhodnějším kandidátem je bratr Tomáš Butta.

2) Osobnost patriarchy je rozhodující pro představení církve na veřejnosti. Jedná v zastoupení všech členů i laiků v diecézích a v náboženských obcích i mimo církve.

3) Motto církve je vhodně zvoleno. Církve postupně přechází do období ekumenické spolupráce a měla by tak vystupovat ve všech svých údech. Služba Bohu je nejlépe viditelná na příkladech služby bližnímu nejenom v rodině církve, ale i mimo ni. Ve funkci patriarchy by měl usednout kandidát, který bude prosazovat naplnění tohoto motta. I když výběr kandidátů probíhal za ztížených podmínek v době celostátní karantény, vyjadřuje názory a mínění delegátů na vykonávání této služby v dnešní době.

Vladimír Prehlík
Pokračování na str. 3

Psali jsme před sto lety

Jméнем episkopátní církve novoyorské a jejího amerického presidia a koncilu jede vyjednávat s církví československou zplnomocněný delegát P. Robert K. Smith. Dle předběžných informací a dotazů nám učiněných, chce velká episkopátní církev angloamerická navázat s církví československou přátelské styky za příčinou úpravy řešené otázky křesťanské charity. Církví československé dostalo se mimo to opětovného vřelého pozvání k metingu, který se koná právě nyní počínajíc 12. t. m. v Ženevě, kde zástupci všech křesťanských vyznání mají se uradit o přípravách k veliké světové konferenci všekřesťanské za účelem vzájemného smíření národů. Jen Řím odmítl účast. Církve československá posílá do Ženevy zvláštní přípis, poněvadž pro obtíže hmotné nelze nám zástupce vyslati, ač jsme oprávněni stejně jako druhé církve účastnit se sjezdu třemi delegáty.

Český zápas č. 30, 13. 8. 1920, s. 8

Dokončení ze str. 1

1) Dříve než jsem přistoupil k odpovědi na otázku o vizi příští podoby církve v souvislosti s volbou jejího příštího patriarchy, otevřel jsem si hesla na dnešní den 3. srpna. UVÁŽIM-LI, ŽE NENÍ NÁHOD, NACHÁZÍM TAM I JEDNU ODPOVĚĎ NA DOTAZ PO KRITERIU VYKONÁVÁNÍ SLUŽBY PATRIARCHY: „V ničem se nedejte ovládat ctížádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe.“ (Filipským 2,3)

2) Příštím patriarchovi přeji odvahu kriticky zkoumat věrouku. Mám na mysli například problém „věčného zatracení“. Nad tím se pozastavil kromě jiných katolický theolog Pierre Theilhard

de Chardin. Uznával peklo, avšak nikoli jako věčné, nýbrž jako konstruktivní. Pinchas Lapide, theolog židovský, označil dvojí církevní určení, buď ke spáse anebo k zatracení, za záporný vliv definující filosofie řecké. Podle Jaroslava Krcha by bylo věčné zatracení trestem, přesahujícím spáchané hříchy ne milionkrát, nýbrž nekonečněsoubně.

Narodil jsem se a vyrostl v Československu a cítím se stále jako Čechoslovák. Vyslovuji přání, aby také patriarcha církve, která již názvem udržuje dvojí slovanskou sounáležitost, se cítil být Čechoslovákem církevním i národním.

3) V církvi jsem byl pokřtěn a po letech nezájmu o ni byl pozván do její služby. I proto věřím v její poslání. Jsem jí vděčen za stále možnosti pastorační i publikační i za mnohá trávající i nová přátelství.

Miroslav Matouš

Jak napravovat svět...

Pokračování ze str. 1

světa, a přitom málokdo opravdu nahledne za fasádu vnějšího dramatického dění. Nás baví dobré zprávy a baví nás životy lidí zvládajících náročné osobní i společenské situace s pozitivním přístupem. Doufáme, že totéž baví i vás! (www.hihit.cz)

„Mezi základní duchovní hodnoty nové spirituality patří harmonie a rovnováha, autentičnost a upřímnost, radost, opravdovost, lehkost, důvěra, pružnost, otevřenost, rozvíjení jedinečnosti i spolupráce v kolektivu, reflexe osobní i kolektivní odpovědnosti, rovnocennost, léčení a integrace zranění jako součásti života. Člověk přestává být středobodem vesmíru a pozemského bytí: uvědomuje si, že žije v prostředí, které je obydlené spolubytovateli zvířat, rostlin, organického i neorganického života. Uvědomuje si, že planeta Země je vědomá entita, která prochází vlastním vývojem, a právě ona stojí v centru veškerého dění. Tato kritéria jsem měla na mysli, když jsem oslovovala Izraelce kvůli rozhovorům: občanské a spirituální aktivisty, terapeuty, umělce, ochránáře. Lidi, kteří se snaží dělat „tikkun olam“, nápravu světa, na místě, kde jsou. Kdyby se rozhlédli po své zemi a po regionu, kde žijí, mohli by snadno propadnout depresi a pocitu bezmoci, ale oni se rozhodli přispět ke změně svojí vlastní tvořivostí.“ (Z předmluvy knihy)

Ukázky z textu:

JAHEL KARMÍ A VESNICE

PRO OHROŽENOU MLÁDEŽ NÍRIM:

DÁT MLADÝM ŠANCI. A ZNOVU.

Jahel je průvodce v přírodě. Aktuálně připravuje zážitkové pochody a pobyty v přírodě pro dospívající mládež z internátní vesnice Nirim, kde je jim pomáháno dostat se ze „šikmých ploch“. Proč je podle Jahela pobyt v divoké přírodě pro ohrožené děti tak léčivý?

„Zprv je tu skutečnost, že děti dostávají okamžitou zpětnou vazbu. Uvědomte si, že jde o děti, které mají problém propojit své činy s následky. Nedohlédnou, co jejich činy mohou způsobit. V přírodě vidí okamžitě dopad svého činu, aniž by za něj byl někdo vinný. Když si večer neuvaří, nebudou mít večeři. Když ve vzteku hodí batoh z útesu, nebudou mít oblečení. Když si v zimě na noc nepostaví přístřešek, mohou zmoknout. Každé jejich rozhodnutí má okamžitý následek. V behaviorální psychologii mluvíme o tzv. automatických výsledcích. Nejsem to já, kdo je trestá: kdybych je trestal, popadl by je vztek a zavalily by je emoce obviňování vnějšího viníka. Tady ale nemají situaci na koho svést – prostě oni sami udělali něco, co má konkrétní výsledek. Druhou léčivou silou přírody je jednoduchost. Děti z Nirim se rády utápí v tragédiích, vše vidí černě. Přišly z ulice, prožily dramatické situace a jsou často mentálně i fyzicky zmatené a roztěkané. Jednoduchost přírody jim pomáhá vyčistit si mysl a dostat se k sobě blíže.

Potom je tu samozřejmě úloha skupiny. Veškeré venkovní aktivity se dějí v kolektivu. Vzniká jakýsi

umělý mikrokosmos, na kterém je potřeba celou dobu pracovat. Nemohou se z ničeho nic rozhodnout, že už toho mají dost a končí. Tyto děti stojí veliké úsilí vytvářet zdravé vztahy – a schopnost překonat se, pomáhat si navzájem a respektovat potřeby skupiny je vztahům nápomocná.

V neposlední řadě bych řekl, že příroda se pro děti stává archetypem posvátného místa. Víte co je archetyp? Ano? Tak chápete, že příroda dává dětem možnost znovuzrození. V divoké přírodě máme možnost zažít sami sebe jinak, než jsme zvyklí. Dovolíme si vykročit ze starých zranění a dram. Najednou se jeví tak vzdálená... A my můžeme zažít sami sebe jako někoho jiného, nového.“

MOOLI LAHAD: LÉČENÍ PŘÍBĚHEM A OBRAZEM.

Profesor Lahad je světově uznávaný psycholog a psychoterapeut, autor několika terapeutických metod.

„Jak by popsal psychickou situaci Izraelců žijících na jihu země v blízkosti pásma Gazy? „Jsou dlouhodobě vystaveni stresové zátěži. I když je tak zvaně klid a rakety zrovna nepadají, i tak jsou v neustálém napětí. Proto jsou ve stavu, který nazývám „úbytek“: pomalu ztrácejí energii pokračovat. Jejich symptomy se projevují už nejen na psychické, ale především na fyzické úrovni – jako únava, podrážděnost, neschopnost se soustředit. Neustále jsou ve stavu ostražitosti a pohotovosti „co se může stát?“.

Pracujeme s těmito komunitami dlouhodobě a poslední dva roky vidím velmi smutnou změnu: lidé z jihu ztratili naději. Na začátku problémů s hnutím Hamás vládnoucím v pásmu Gazy naději měli. Tady musím říct, že obecně Izraelci jsou velmi optimističtí a plní naděje. Je to pošetilost, protože žijeme na vrcholu sopky, ale asi jsme prostě šilení. Pořád věříme, že se tady budeme mít lépe. Lidé na jihu však pomalu ztratili naději, že se situací s Gazou podaří nějak vyřešit. Zároveň s tím se objevil jiný jev, a to sice vnitřní soudržnost lidí navzájem a soudržnost jejich komunit. Přestali věřit v politické řešení, ale věří sobě a svým komunitám, že si navzájem zvládnou pomoci. Vypadá to jako kukla nebo skořápka vnitřní důvěry, kterou si tam vytvořili. Staví domy, žijí naplno, organizují festivaly, tvoří. Jejich síla vychází zevnitř, nikoli zvenčí v podobě diplomacie a politických kroků.“

MIKA DANNY A IDAN TOLEDANO: ARABSKO-ŽIDOVSKÝ ŽENSKÝ SBOR RANA. MIKROSVĚT SOUŽITÍ.

Sbornistryně – a s ohledem na náročnost vybudování sboru i laická psycholožka – a hudební producent s vlastní hudební kariérou v několika skupinách.

„Dalším naším cílem bylo ukázat, že tolerantní soužití Židů a Arabů je možné. Nechci říkat nějaká velká slova. Prošli jsme opravdu dlouhým procesem a doslova se učily společně žít. Ženy říkají, že jsme se staly velkou rodinou. Ano, ale byla to práce. Na začátku byli všichni zdvořilí, nikdo nevyjadřoval názory,

kteří by mohly toho druhého urazit. Chvilí trvalo vybudovat navzájem takovou důvěru, abychom byly otevřené a vyjadřovaly i kontroverzní názory. Z mého pohledu jsme mikrosvět, mikrokomunitou, žijícím důkazem, že je možné žít společně. Samozřejmě nejsme skupina, která by se scházela za účelem diskusí o politice. Pak by jistě bylo vše složitější. Jsem přesvědčená, že společný zpěv a hudba jsou nejsilnějšími nástroji k výuce tolerance. Základním pravidlem, které stále zdůrazňuji, totiž je, že musíte naslouchat člověku stojícímu v řadě vedle vás napravo i nalevo a sladit se s ním v melodii, rytmu, harmonii. A to je dovednost, kterou můžete přenést i do běžného života, do vzájemných vztahů a rozhovorů: umění naslouchat.“

ŠARON BEN CADOK FARAN: ZPĚV, JÓGA DECHU A SPIRITUALITA PLYNUTÍ.

Zpěvačka a lektorka jógy dechu. Pro mne osobně jeden z nejkrásnějších rozhovorů – Šaron je překrásná zářivá vědomá žena.

„Říkám Šaron, že jsem poslouchala i její zpěv súfijské poezie, a ptám se, čím ji přitahuje.“

„Súfija, islámská mystika, je duchovní tradice lásky. A já opravdu miluji lásku a miluji milovat. Zpívám súfijské zpěvy zvané qawwali, jejichž základem je indická, perská a arabská hudební tradice. Všechny súfijské zpěvy jsou založeny na indických stupnicích ragas, o kterých jsem mluvila, zároveň je v nich ale i prvek, který mne přitahuje díky mému arabskému dědictví. Není to tak klidná, harmonizující hudba jako indická klasická hudba: je spíše mocná a silná. Texty písní jsou poetické, zbožné...“

Šaron překročila poezii súfijských mistrů a sama napsala představení pro tři ženy o příběhu ženské duše „Ad elajich. Masa nišmata šel iša“ (K Tobě. Cesta ženské duše). Představení hrála se svými přítelkyněmi: Šaron zpívala, druhá žena tancovala, třetí přednášela básně. Nedá mi to, abych se na závěr rozhovoru nezeptala, jak by popsala svoje spirituální citění dnes, v dobách, kdy se tradiční náboženské struktury rozpadají, a zároveň tak silně můžeme vnímat stále živou esenci Ducha.

„Nejsem náboženská. Odmala jsem se otce ptala: „Kdo tvrdí, že Bůh říká to a to? OK, já chci potkat Boha! Kdo to je? Kdo rozhodl, co můžeme a nemůžeme dělat? Kdo nám dává pravidla? Já ho neznám a nedůvěřuji mu!“ Tak jsem se s otcem hádala o náboženství a jeho příkazech. Pro mne je Bůh čistá Lásky...“

Terezie Dubinová a redakce ČZ

Brněnská diecéze Církve čs. husitské zve na:
Vikariátní konferenci
10. 9. 2020
 NO Brno-Řečkovice / Vážného 6, Brno

9:00 Pobožnost
Vratislav Marša, farář v Brně-Maloměřicích

9:30 Panelová diskuse
Budoucí patriarcha - plány a vize
Tomáš Butta, patriarcha / Lukáš Bujna, farář v Sokolově / moderuje Juraj Dovala

11:00 Vikariátní a diecézní záležitosti

12:00 Společné občerstvení

www.ccsbbrno.cz

SoulFly 2020 letos již podesáté

Sestry a bratři, zveme vás všechny na letošní jubilejní ročník festivalu původní autorské tvorby SoulFly 2020, který proběhne i letos převážně na půdě hodonínské náboženské obce naší církve a v blízkém okolí. Zahnuje 25 akcí – koncertů, přednášek, happeningů, výstav, autorských čtení, workshopů a filmových představení, přičemž na většině z nich budou prezentovány úplně premiéry. Uvidíte například zcela poprvé animovaný životopis Tomáše Garrigue Masaryka, premiéru cestopisné přednášky o cestě po USA, můžete si poslechnout koncerty několika pozoruhodných kapel, přihlásit se na workshop hudební skladby, zúčastnit se happeningů v ulicích města, anebo si zahrát některou ze zcela nových a dosud nikde neprezentovaných deskových či karetních her pro děti i dospělé.

Součástí festivalu jsou již tradičně bohoslužby, které slouží znovuzvolený brněnský biskup Juraj Jordán Dovala. A k pozvánce ještě připojuji mimořádně veliké poděkování všem účinkujícím, neboť přestože kvůli letošní jarní „koronakrizi“ jsme museli konání festivalu o 6 měsíců odložit, skuteční se nejen téměř všechny původně na jaro plánované akce, ale navíc jich ještě několik přibýlo. Vstup na všechny akce festivalu je volný. Veškeré informace o festivalu najdete na webu soulfly2020.webnode.cz.

Vaši Petr Vaculovič a Daniela Andršová
 NO CČSH Hodonín

Zprávy

Rodinný den s NPK Husita

NPK Husita ve spolupráci s Komunitním centrem při ČČSH uspořádal pro rodiny s dětmi 1. července Rodinný den na Parukářce. Rodiny mezi sebou soutěžily v nejrůznějších aktivitách a strávily společně krásné odpoledne. Na konci dne proběhla připomínka obětí romského holokaustu s husitským farářem, jelikož na 2. srpna připadá právě Den romského holokaustu. Celý den nám počasí přálo a akce se nesla ve velice příjemné atmosféře.

Anna Zavřelová

Generální synoda duchovních

Na čtvrtek 3. září od 10 hodin je do Husova sboru a budovy ústředí ČČSH v Praze 6-Dejvicích svolána generální synoda duchovních. Program bude v tomto roce volby patriarchy a 100. výročí církve soustředěn především na téma volby patriarchy.

Podmínky setkání budou v souvislosti s pandemií Covid 19 aktualizovány dle opatření ministerstva zdravotnictví platných v době konání synody. red

Zemřela sestra H. Bačínová

V evangelickém kostele ve Zlíně jsme se rozloučili s členkou rady starších naší náboženské obce

Helenou Bačínovou, která zesnula v pondělí 3. srpna ve věku nedožitých 79 let. Naposledy na Boží hod svatodušní koncem května s námi upravovala stůl Páně a chystala zpěvníky, jak patřilo k její věrné a tiše konané službě po mnohá léta. Téhož dne ji náhlý atak nemoci upoutal na lůžko. Teď už je její duše zase volná a, jak věříme, v blízkosti nebeského Pána a těch, jež měla ráda – mezi nimi též svého tatínka Jaroslava Gryce, který byl předsedou r. starších NO ve Zlíně v letech 1972-1981 a výborným kostelním zpěvákem pro leckterou příležitost. V úctě a v modlitbě

kow a NO Zlín

Balada o dialogu Mistra a Panny

Před několika týdny spatřil světlo světa článek naší sestry farářky Martiny Viktorie Kopecké týkající se sporu o mariánský sloup a střetu reformační a katolické tradice. Sestra Kopecká zdůrazňuje potřebu usmíření, překonání starých křivd. Symbol společné cesty vidí právě v obnově mariánského sloupu v blízkosti Husova památníku. Kde jinde než zde může probíhat onen duchovní kontakt, dialog mezi Mistrem Janem a Pannou. Článek končí fiktivním rozhovorem kostnického mučedníka se znovu vztyčenou sochou Marie. Hus měl stržený mariánský sloup již dávno oplakat, a proto radostně volá: Vítám tě, nečekal jsem, že tě tu ještě někdy uvidím...

Krásná slova o sjednocení tradic a snad i konfesí však naráží na vnímání Mariánského sloupu v minulosti i v současnosti. Nechci zde popisovat mnohokrát vyslovený argument o symbolu pobělohorské rekatolizace, jehož odstranění mělo vyjadřovat nové ideové směřování vzniklé republiky. Podobně nemá smysl připomínat, že ani vítězství nad Švédy není důvodem k oslavě. Švédská vojska sice přinesla pro obyvatele Čech hmotnou pohromu a přišli jsme o nevyčíslitelné kulturní bohatství. Pokud by se ale Švédům podařilo zcela ovládnout Čechy a porazit Habsburky, mohla se situace po vestfálském míru vrátit před Bílou horu. Naše země by se tak orientovaly na rozvíjející se protestantské Nizozemí a Anglii, nikoliv na již zaostávající rakouské a španělské Habsburky. Vazby na progresivní ekonomický systém by se jistě odrazily i na vlastním hospodářství. Českým poddaným by se tak namísto nevolnictví a nárůstu neproduktivní robotní práce mohla otevřít přímější cesta ke kapitalismu.

Mariánský sloup má však svůj druhý život, své poselství i v časech, kdy již nestál. Právě tento druhý život prostupuje do současnosti a je stále živý. Svě naděje ke sloupu vždy upínali ti, kteří se nesmířili s rozpadem monarchie a s koncem privilegovaného postavení katolické církve. Velice dobře si uvědomovali symboliku stržení sloupu. Řada katolických publicistů v čele s Jaroslavem Durychem již od dvacátých let spojovala obnovu této barokní památky s kritikou principů liberální demokracie. Nové možnosti se jim otevřely ve fašizující druhé republice. Již v listopadu 1938 podala Česká obec akademická žádost o obnovu Mariánského sloupu. Ve stejné době vydává arcibiskup Karel Kašpar pastýřský list Jednota v pravdě a lásce Kristově, kde se hlásí ke korporativnímu, fašistickému státu. Přípravuje se ústava

s výsadním postavením katolické církve a volá se po zákazu oficiálního protestantismu první republiky. Obnově mariánského sloupu měl být svorníkem a duchovním středem nového autokratického, klerofašistického státu. Jaroslav Durych vše jasně definuje slovy: katolictví musí vládnout, poroučeti, určovat, vésti, mluvit a tvořit a všechno ostatní musí být velmi uctivé a pokorně zticha. Současně zesiluje kritiku TGM jako bezbožného člověka, který křesťanskou monarchii přivedl do záhuby. Proti všem odpůrcům nových pořádků podle katolického básníka Jana Zahradníčka vyšlehl již koniášovské plameny, které je v době velmi dohledné všechny stráví. Katolický publicista Ladislav Jehlička mluví přímo o pracovních, koncentračních táborech.

Okupaci sice padly naděje vybudovat klerofašistický stát, nikoliv však na znovuzřízení mariánského sloupu. V roce 1940 působila v Praze plánovací komise, která chtěla tuto památku obnovit v rámci úsilí o navrácení původního německého rázu metropole. Můžeme v této souvislosti namítnout, že i kníže Václav byl okupačními orgány zneužit k propagaci podřízeného postavení Čechů vůči Němcům. Svatováclavská tradice však tvoří základ české státnosti, a prostupuje tím i do české reformace a první republiky, což samozřejmě mariánský sloup postrádá.

Všechny odkazy k druhé republice jsou v současné době víc než živé. Setkal jsem se s řadou katolíků, kteří své přání obnovit mariánský sloup pojí s kritikou demokracie a obdivem ke korporativnímu, stavovskému se silnou pozicí své církve. Určité sympatie k tomuto zřízení vyjádřil i kardinál Dominik Duka v reakci na otázku, co považuje za alternativu k demokratickému systému soutěže politických stran: Už ve 20. století přišel papež Pius XI. s myšlenkou stavovského státu, kterou využil Francisco Franko ve Španělsku. Ale víme, že uvést ten model do praxe se mu tak docela nepodařilo.

Netvrdím samozřejmě, že pan kardinál chce u nás budovat fašismus. Jde však o vyjádření ke zřízení, které se u nás realizovalo ve druhé republice a bylo spojeno s úsilím o obnovu mariánského sloupu. Katolický stát, kde se sjednocený národ shromáždí pod ochrannou rukou Panny Marie na Staroměstském náměstí. Určité shodné prvky s touto konstrukcí nalezneme i v oficiálním provolání orelské organizace ke slavnosti požehnání obnovenému mariánskému sloupu 15. srpna 2020: Mariánští rytíři! Vítáme spravedlivý den, ve kterém Neposkvrněná Pan-

na, Královna Čechů, opět shlédne na svůj lid a požehná mu! Madono Rynecká, přiveď své orelské děti a všechny český lid k sobě! Orlové a orlice! Přijďte v hojném počtu! Obnovu Mariánského sloupu je odčiněna pohana, které se někteří nevěrní a pobloudilí předkové dopustili r. 1918 vůči vždy ctné Ochránkyni českého národa! Buď chvála Pánu Bohu za nápravu bezbožecké křivdy minulosti!

Vnímat celou věc jen jako projev mariánského kultu by bylo nepřesné. V tom případě se mohl realizovat návrh předního českého historika Víta Vlnase zhotovit zcela nový, originální pomník katolicismu. Kopírování původního sloupu tak v sobě nese dědictví jeho poselství.

Z orelské formulace ale nevyplývá, co bude s tím, kdo o ochranu královny nebes nestojí. Dnes již nepřichází v úvahu hrozba z druhé republiky – koniášovské plameny a pracovní tábory. O nějaké symbióze katolické a reformační tradice si však zde můžeme nechat jen zdát. Nikoliv náhodou odmítla římskokatolická farnost Matky Boží před Týnem další průzkum možného uložení ostatků popravených českých pánů. Případné nalezení by jen posílilo reformační tradici v blízkosti mariánského sloupu.

Stoupenci sloupu se však na sociálních sítích nebrání ani radikálnějšími formulacím. Obnovu památky vnímají skutečně jako ránu předmnichovskému státu. Tomáše Garrigua Masaryka charakterizují jako bastarda, vlastizrádce a idiota ničícího zbožnou monarchii. První prezident měl být jen „zahořklý zloděj“, co okradl šlechtu a spustil vše, co nás potkalo pak. Názory jakoby opsané z tisku druhé republiky. Nechybí ani prosba, aby odpůrkyni sloupu Lenku Procházkovou postihl koronavirus. Zvláštní místo pak zaujímá dotaz jistého Tomáše Homoly, zda může obnovená socha Marie doplnit na heretického rektora. Pokud ano, dostal by zmíněný rozhovor Panny a Mistra zcela jiný rozměr.

Chápu přání sestry Kopecké o souznění konfesí a vážím si její práce v ekumeně. Mariánský sloup však není cesta smíření. Nejde jen o dávný odkaz na pobělohorskou rekatolizaci, ale otázku revize idejí první republiky. Obnovu sloupu tak lze chápat jako útok nejen vůči naší církvi a celé reformaci. Jde o hozenou rukavici i katolíkům, kteří se hlásí k republice, demokracii, netouží po návratu monarchie a nepřejí si ani korporativní, stavovský stát. Všem, kteří usilují o skutečnou práci na vinici Páně a nehledají rozdíly mezi křesťany. Jan Krško

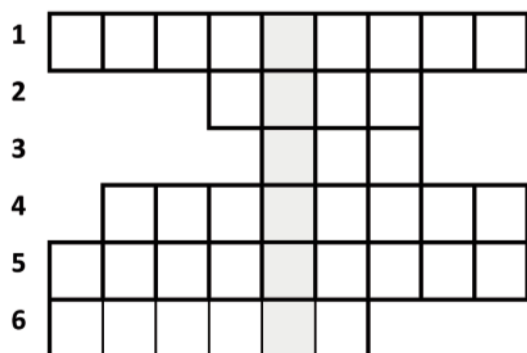
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Petrovo vyznání

V následujícím textu (podle Mt 16, 13-16) jsou vynechaná slova. Když je uhodnete a správně doplníte do tabulky, v tajence vám vyjde, za koho označil Petr Ježíše.

Ježíš se zeptal svých učedníků: „Za koho mě lidé (5)?“ Učedníci odpověděli: „Jedni tě pokládají za Jana (4), druzí za (6), jiní za (1) nebo za jednoho z proroků.“ A Ježíš se zeptal: „A za koho mě pokládáte vy?“ Šimon (2) mu odpověděl: „Ty jsi (3) Boha živého.“

(Řešení z minulého čísla: I psi se žijí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.) Jana Krajčířiková

Seminář Veritas

VERITAS, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, pořádá svůj seminář s tématem z neuskutečněného jarního setkání, totiž: „Význam Karla II. z Lichtenštejna pro dějiny Moravy“. Osobnost olomouckého biskupa z barokní doby připomenou svými přednáškami doc. Eva Melmuková a ThDr. Petr Melmuk. Seminář se bude konat v Pardubicích na faře ČCE v ul. Sladkovského č. 638 v sobotu 24. října v 10 hodin. L. Havlíčková

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

